

Bydgoszcz, dnia 15.07.2023

Prof. Dr hab.med. Maciej Śniegocki

Katedra Neurochirurgii

CM UMK

Recenzja rozprawy doktorskiej

Lek. Tomasz Klepinowski

**Wyniki leczenia dyslokacji w obrębie złącza kręgowo-podstawnego przy
użyciu stabilizacji przeznasadowej**

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska lekarza Tomasza Klepinowskiego została wykonana w Klinice Neurochirurgii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. n. med. Leszka Sagana. Promotor pomocniczy: Dr n. med. Bartosz Limanówka

Cele pracy zostały zrealizowane poprzez cykl pięciu artykułów naukowych opublikowanych w latach 2020-2022, w tym trzech metaanaliz (publikacje 1, 3 i 4) oraz dwóch prac oryginalnych (publikacje 2 i 5).

1. Klepinowski T, Pala B, Cembik J, Sagan L (2020) **Prevalence of high-riding vertebral artery: a meta-analysis of the anatomical variant affecting choice of craniocervical fusion method and its outcome.** World Neurosurg. 143:e474–e481; <https://doi.org/10.1016/j.wneu.2020.07.182>
Impact Factor = 2,104; Punktacja Ministerstwa Edukacji i Nauki = 70 pkt
2. Klepinowski T, Żyłka N, Pala B, Poncyłjusz W, Sagan L (2021) **Prevalence of highriding vertebral arteries and narrow C2 pedicles among Central-**

- European population: a computed tomography-based study.** Neurosurg Rev. 44(6):32773282; <https://doi.org/10.1007/s10143-021-01493-6>
Impact Factor = 2,800; Punktacja Ministerstwa Edukacji i Nauki = 100 pkt
3. Klepinowski T, Cembik J, Sagan L (2020) **Risk of the high-riding variant of vertebral arteries at C2 is increased over twofold in rheumatoid arthritis: a meta-analysis.** Neurosurg Rev. 44(4):2041–2046; <https://doi.org/10.1007/s10143020-01425-w>
Impact Factor = 2,800; Punktacja Ministerstwa Edukacji i Nauki = 100 pkt
4. Klepinowski, T, Limanówka, B & Sagan, L (2021) **Management of post-traumatic craniovertebral junction dislocation: A PRISMA-compliant systematic review and meta-analysis of case reports.** Neurosurg Rev. 44(3):1391–1400; <https://doi.org/10.1007/s10143-020-01366-4>
Impact Factor = 2,800; Punktacja Ministerstwa Edukacji i Nauki = 100 pkt
5. Klepinowski T, Sagan L (2022) **EQ-5D health-related quality of life questionnaire in craniovertebral instability treated with posterior fixation with or without occipital plating: a comparative study with matched datasets.** J Craniovert Jun Spine 2022;13(1):72-9. https://doi.org/10.4103/jcvjs.jcvjs_125_21
Punktacja Ministerstwa Edukacji i Nauki = 70 pkt

Sumaryczny współczynnik Impact Factor wymienionych publikacji: 10,504

Sumaryczna punktacja Ministerstwa Edukacji i Nauki wymienionych publikacji: 440 pkt

Podjęty temat jest w mojej opinii niezwykle istotny z naukowego oraz praktycznego punktu widzenia. Rozwój neuroobrazowania prowadzi do zwiększonej rozpoznawalności patologii złącza czaszkowo-kręgosłupowego, Mam na myśli zarówno wady rozwojowe dające objawy kliniczne w wieku dojrzałym jak i urazy oraz procesy destrukcyjne na tle nowotworowym. We wszystkich tych aspektach neurochirurg stoi przed problemem ustabilizowania tej okolicy w sposób efektywny a jednocześnie najbezpieczniejszy dla pacjenta. Podstawowy dylemat to: jaką stosować technikę, jakie instrumentarium, jaki zakres stabilizacji będzie optymalny w konkretnym przypadku.

Osobnym zagadnieniem jest kwestia bezpieczeństwa procedury. Dziś w dobie powszechnego stosowania neuronawigacji, tomografii śródoperacyjnej, elektrofizjologicznych badań śródoperacyjnych udaje się najczęściej ominąć problemy, które do niedawna spędzały sen z powiek zespołom chirurgów realizujących te procedury. Oczywiście jest jednak, że te technologie stanowią wsparcie a nie zastępują doświadczenia i umiejętności operatora.

Zapoznając się z przedstawioną do recenzji pracą stwierdzam, że ponieważ wszystkie części opublikowano w poważnych czasopismach o uznanej światowej renomie, wszystkie były poddane procedurze recenzji i korekty ich ponowna ocena mija się z celem.

O słabościach pracy pisze sam Doktorant – podaje, że 3 z 5 prac to metaanalizy a tylko 2 to prace oryginalne. Trudno uznać metaanalizę, którą dziś wykonuje de facto program komputerowy dobierając zadane hasła z powszechnie dostępnej bazy danych za samodzielną pracę badawczą. Oczywiście umiejętność uzyskiwania takich danych jest istotna i bardzo przydatna jednak jest to etap wstępny do planowania dalszych badań . Jak wiadomo zalew różnych publikacji wynika też z sytuacji populacyjnej, Doktorant zwrócił uwagę na pochodzenie istotnej części badań z Azji a tylko niewielkiej ilości z Ameryki Północnej i Europy. Moje istotne wątpliwości rozwił rozdział 6.8 Ograniczenia. Doktorant opisuje w nim aspekty pracy, które budzą wątpliwości. Takie postawienie sprawy budzi moje przekonanie o rzetelności naukowej – wskazanie swoich słabości i kierunku dalszej drogi rozwiązania problemu.

Wnioski zawarte w podsumowaniu są oparte o publikacje i w pełni uprawnione a co ważne znajdują zastosowania praktyczne.

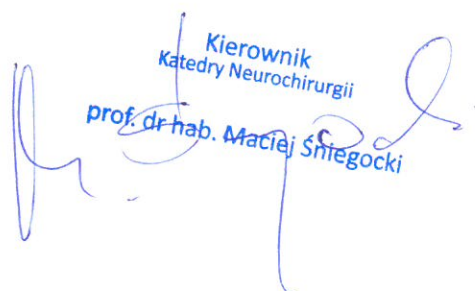
Ocena końcowa

Mimo zastrzeżeń co do zestawionych publikacji, ich mocy w aspekcie demograficznym moja ocena końcowa jest pozytywna. Publikacja w uznanych periodykach o zasięgu

naukowego. Pojedyncze potknięcia językowe i literówki nie mają jakiegokolwiek znaczenia merytorycznego.

Podsumowując stwierdzam, że rozprawa spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668).

W związku z powyższym składam przed Radą Dyscypliny Nauk Medycznych Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie wniosek o dopuszczenie lek. med. Tomasza Klepinowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Kierownik
Katedry Neurochirurgii
prof. dr hab. Maciej Śniegocki